

د کتاب ځانگړنې:

||||||||||||||||||||

د کتاب نوم :: دا ته د کومو غرونو شور يې

شاعر :: عبدالملک بېکسيار

د چاپ کال :: 1384 ل (2005م) کال

خپرنډوی :: د هيلې مجلې اداره

کمپوز/ډيزاين :: ايشيا سافت پېښور

کمپوزوونکی :: بارکوال مياخېل

تپون:

هغوي ته چې د شعر په تقدس ايمان لري

په مخ راغله د اشنا کلا- جزاک الله څه خوند
د دې پورې غرو تر شا کلا- جزاک الله څه خوند

ستوري لږ بر چې کېدله او د کرږو ساز چې خور
د سپوږمۍ غېږ کې بېگا کلا- جزاک الله څه خوند

گل گل شنه یې په گوټ گوټ باندې یادونه چې د یار
د گل ونه شوله بیا کلا- جزاک الله څه خوند

گونگو، تشو، تورو مېنو راته زړه خوړلی تل
دا چې پورته ترې غوغا کلا- جزاک الله څه خوند

دا له کومې ډډې یاره پاڅېدلی یم سهار
لیک په سترگو مې د تا کلا- جزاک الله څه خوند

یار به ماته بېکسیاره! راکوله چې جزا
ورته وې به مې جزا ک الله جزاک الله څه خوند.

درېغه چې لږ راته احساس چې تا به څه کړي و؟
ما درنه غوښتی که وای لاس چې تا به څه کړي و؟

ژوندون مې ټول يوه عجبه معما کې راگير
تل را سره وي دا وسواس چې تا به څه کړي و؟

ستا له غوسې نه لړزېده چې ما کتل ځمکې ته
که در کتلي مې وای پاس چې تا به څه کړي و؟
د وطن مور يې که آگا چې نازدانه بچي دې
غواړي خيرونه په مدراس چې تا به څه کړي و؟

که تاته پته وای اشنا چې بېکسيار يې په دار!
هم بې گونا، هم بې اساس چې تا به څه کړي و؟

خاطر ته دې راغلی يم لږ ومې کړه خاطر
په زړه باندې داغلی يم لږ ومې کړه خاطر

گيلې گيلې زړگی لرم، نينې نينې ځيگر
حيران هک پک ناست غلی يم لږ ومې کړه خاطر

چې څوک يمه او څنگه يم او څه يم پرېږده نور
بدنام يم که ښاغلی يم لږ ومې کړه خاطر

ما کړی وو قسم چې نور به نه درځم ساقي

بيا هم چې درغلی يم لږ ومې کړه خاطر

بللی بېکسيار يم نورو ښکليو هم وار وار

قسم که ورغلی يم لږ ومې کړه خاطر

دا ستا ظلمونه ستا کيسې به تا اخر شرموي

ټول بشریت ته دسيسې به تا اخر شرموي

وژنه يې څومره چې وژلای شې چې څومره دې وس

مرگي ته ډېرې تلوسې به تا اخر شرموي

درباندې اخلي چې بې دينه بې ايمان وگړي

زما ايمان دی راپسې به تا اخر شرموي

د خدای مخلوق درته د ماشي هومره نه ښکارېږي

د طلا، تېلو وسوسې به تا اخر شرموي

د مظلومانو له زرگو نه را اوچتې ښېرې
د وخت جلاده درپسې به تا اخر شرموي
که يې له ما سره به يې که نه دښمن يې زما
دا پټکې او دا غوسې به تا اخر شرموي

لکه رمه باندې د وړي لېوه پېښه شوې
د بې گونا وینو کاسې به تا اخر شرموي

دیموکراسۍ باندې به سر خورې بېکسیار خو وایي
دغه د زهرو پتاسې به تا اخر شرموي.

انسان نو څه یانې، د غوښې پوټې
د ظلم دنگ، لوړ غر، د کرکې بوټی

حال يې خراب مدام، خو که لږ ښه شو
وهي لغتې به، لکه خر کوټی.

کله پند یم په کیسه کې

کله خوند یم په کیسه کې

لکه وخت اوږم را اوږم

بند په بند یم په کیسه کې

په زړه لگم لکه وږم

خولې ته قند یم په کیسه کې

خدای دې خیر کړي میاشت خو وشوه

چې پابند یم په کیسه کې

د ابی خیرې لمن ته

سور پیوند یم په کیسه کې

امریکا چا وې وړانږي؟

د مومند(1) یم په کیسه کې

ورک د چا د سترگو شعر کې

د چا بند یم په کیسه کې

که له شعره لږ وزگار شوم

ارجمند یم په کیسه کې

یار خاکه د ژوند چې کنبلی

تش کارمند یم په کیسه کې

بېکسیار یم د [میدان] به؟

هنرمند یم په کیسه کې

یواځې نه ده مسله د اوښکو

څنگه تړم به سلسله د اوښکو

زه یې که څو ايساروم بهېږي

دا ده په خپله فیصله د اوښکو

د زمانې زاهد ناحق تکفیر کړم

زما په لاس کې وه پیاله د اوښکو

زړگيه گرانه به شي ډېره گرانه

سفر د عمر او جاله د اوښکو

ما په بلا وهه ما هېر كړه اشنا
لږ مې جرگې خو در بله د اوښكو
ژړا ليدلې مې وه نه چې داسې
لكه په شرک باران گله د اوښكو

چې رسېدې هر چاته خپلې رخې
زما په برخه قواله د اوښكو

تل نابېلې را روانې به وي
اسانه نه ده مامله د اوښكو

بس بېكسياره! دا غزل ختم كړه
څه راته ليكې مقاله د اوښكو

بېكسيار څرنگه به و خاندمه
څو په لېمو مې دا مېله د اوښكو

لكه دا نور مخلوق نه سر واخله مري
كه هنرمند وي ترې هنر واخله مري

تل لکه زخم په دردونو پايښت
له زړه مې ستا د ياد پرهر واخله مري

ساقې خمار د ژوند ته وگوره لږ
لږ جنازه يې په نظر واخله مري

کله اشنا دې د وخت سختو کې گير!
لږ يې کړه ياد لږ يې خبر واخله مري

څوک به په څه څوک به په څه باندې مري
له بېکسيار څخه دلبر واخله مري

د زړه له حاله چاته حال ووايم
زه له محاله چاته حال ووايم

په وس مې نه چې ږنگ د شرم دېوال
له بند دېواله چاته حال ووايم

راته کتلي چې محفل کې اشنا
يمه بې حاله چاته حال ووايم

تاته معلوم ظالم مظلوم ټول د وخت

گرانہ لیکواله! چاته حال ووایم

خوار بېکسیار داسې مدام چې کوم

ستر له سیاله چاته حال ووایم

نشه یې نه خمار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

په مخ سي د یار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

واړه، زاړه د کلي مې د تور په غشو ولي

چې خپلو ته اغیار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

کیسې مې د ځوانۍ د خوبو ډېرې اورېدلې

تر عمره چې بیدار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

د نورو په هجران باندې اوس سرې سترگې زما ځي

دا داسې پامته دار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

مالت کې بېکسياره! رسېدم نجونو ته نه چې!
اوس اوس چې داسې خوار يې کړم دا څرنگه ځواني وه

وخت راسره و په خبرو کې لاړ
زما او ستا په تشو غورو کې لاړ

په غلیمانو د يرغل ښکلی وخت
په ټولولو د لښکرو کې لاړ

له شملو، ږيرو يو وطن را پاتې
په برېټورو، څښپورو کې لاړ

چې په رڼا مين ما خپله وليد
د وخت بېړۍ يې په ښنگرو کې لاړ

څوک خبر نه شول بېکسيار چې روان
چې په سلگيو که سندرو کې لاړ

نن مې مېلمه راځي له بر کلي نه
زړه ته دمه راځي له بر کلي نه

يو ږنگ انځور دى ما بلي شاو ته
هره غرمه راځي له بر كلي نه
رښه همدا يې د راتگ زېرى كړې
نرى وږمه راځي له بر كلي نه
څوك سره اخلي بيا په اوښكو مچې
د وير نغمه راځي له بر كلي نه
خيال تخنوي مې لېونتوب ته بيا بيا
څه هنگامه راځي له بر كلي نه
كوم څوك مين وايي د هجر تپې
ورو زمزمه راځي له بر كلي نه
د بېكسيار د مرگ وروستۍ پرېكړه كړي
مكالمه راځي له بر كلي نه

په وينه نه راځي په خوب كې مروره رانه
وايي مې زړه راځي په خوب كې مروره رانه
رقيب بې ځايه ورته دلته، هلته لارې نيسي
پاس په لېمه راځي په خوب كې مروره رانه

بره يې کله په ژوندوني هم را ونه کتل
مړه مړه کاته راځي په خوب کې مروړه رانه

اوس يې په پلار، نيکه، په غور نيکه قسم چې وخوړ
اوس به نو څه راځي په خوب کې مروړه رانه

شک به کاوه ما بېکسيار په يار خو وشه دا ځل
کړې يې خوله راځي په خوب کې مروړه رانه

له بېرته تگ نه يې خبر ځان سره پت و ژاړم
لکه د غله راځي په خوب کې مروړه رانه

خبر يې نه راځي تش ياد بې مسلې جوړوي
په گونگه ژبه شور فرياد يې مسلې جوړوي

ژوندون د گلو يوه څانگه ده چې څوک باندې پوه
د اوږده لنډ دغه معياد يې مسلې جوړوي

زړه ته مې سر لوڅ کړ چې هر څه هر څه کړه لږ په تول

داسې د مينې اعتياد يې مسلې جوړوي

خيام د ټولې ميکدې قايد به وې خوره شراب

خو دا يې هم وې از د ياد يې مسلې جوړوي

مينه له مخې بېکسياره! ده ساده خبره

مانا يې سخته ده بنياد يې مسلې جوړوي

غېږ کې حيا ورتلله يار يې په اوږه واخيست لاړ

ما يو شاعر وليد چنار يې په اوږه واخيست لاړ

صبر مې څومره که ساقي ته پښه نيولى شو هيڅ

يوه شېبه تر مخ څمار يې په اوږه واخيست لاړ

پل پسې واخله هلته کوز به چا وژلى پخوا

هغه ټوپک چې د اغيار يې په اوږه واخيست لاړ

زه هلته ناست يو لېونى مې وليد خوښ خندان شوم

هوښيار چې کوت مې ژوندون بار يې په اوږه واخيست لاړ

څوک نااشنا به بېکسياره ستا په مرگ وليکي!
چې د منزل گرد او غبار يې په اوږه واخيست لاړ

وم که د هجر په تيارو کې روان ږوند خو نه وم
خزان مې وليده بهار يې په اوږه واخيست لاړ

پرې پل په پل مې کړي خطا يار پسې اخلمه پل
چا وې چې يمه وارخطا يار پسې اخلمه پل

ستا ميخانه کې ساقي مست د چا د سترگو په جام
په دغه رنځ اخته کړم تا يار پسې اخلمه پل

عشق خو د پاک الله يو داد دی په چا- چا به شي
ماته چې پاک رب را عطا يار پسې اخلمه پل

زما خويونو سره نشته کار، نه اوسم خيال کې
گرځم په مينسک ، ماسکو، مالتا يار پسې اخلمه پل

نور ایسارېرم نه ناصحه! بېکسیار روان یم
دا ستا خبرې بېرته ستا یار پسې اخلمه پل

د زندگۍ غمونه واړه لکه توت را ټول کړم
خپلې هستۍ ته د ژوندون نور چاڼ ثبوت را ټول کړم

اشنا مېلمه وي د زرگي په باغ او زه یم مالیار
کله انار، کله انگور، کله شاتوت را ټول کړم

په مړي ژوند به دا یوه خوله خدا څنگه ساتم
یمه حیران چې څنگه عطر له تابوت له را ټول کړم

قسم په خدای دی که به څوک وي بیا زما د ټینګې
ټول پښتانه که هسې یو وارې مضبوط را ټول کړم

هسې نارې دي نامراده چې وهم یې یاره
کانه به څنگه د وختونو په سکوت را ټول کړم

چې ترېنه جوړ کړم بېکسیاره! د وطن ورک تاریخ
دافغان پلونه له دمشق که له بېروت را ټول کړم.

ما کله هم لیدلې نه ده یاره یوه شپه
د یار غېږه کې پرې مې ږده سهاره یوه شپه

زه څنگه به ور وږمه د ټول عمر مناجات
لا هم چې خلاصه نه د ژوند له شماره یوه شپه

یو زه ومه یو یار و سره گډ به هره ورځ
تا څه کاني را وکړلې اغیاره یوه شپه

د ژوند هر څه به هېر شي خو هېرېږي رانه نه
له یار سره چې ما کړې په لاره یوه شپه

اشنا راته نن وې چې زړه مې ډېر ډک دی اشنا
لږ پېښه خو را وکړه بېکسیاره! یوه شپه.

مرور له دغه ښاره ځی چې نه ځو
نښه راغله نن له یاره ځی چې نه ځو

موږه ټولو وې ستنېږو له محفله
څوک به راشي خدای دپاره ځی چې نه ځو

د جگړې اور به تر عمره داسې تود نه
یه د بر کلي سرداره ځی چې نه ځو

چې کاروان روانېده موږ ویده پاتې
وار چې تېر دی اوس له واره ځی چې نه ځو

کېږي خدای وکا له تگه نه تگ ښه شي
سوچ پرې وکړه بېکسپاره! ځی چې نه ځو.

وژني مې وخت تېره چاره شي راته
د چا خبرې چې په زړه شي راته

گام په گام مرم چې دنيا هيڅ نه وايي
بشریت ټول په شان د مړه شي راته

سره خو په ټول جهان کې و شرمېدل
خدايه دا تور خو هم چې پرې شي راته

که مې په برخه شوه د مينې سوبه
ټول منزلونه به واړه شي راته

د يار له مخه د ژوند هر څه کې خوند
بې ياره ژوند زهر خواړه شي راته

چې را په زړه شي بېکسياره! بېلتون
څه بې مانا د ژوند کړه وړه شي راته.

زما کيسې ژوندون په خپله کوي
دا دسيسې ژوندون په خپله کوي

زه نه يم دا چې وایم نن به څه شي
دا وسوسې ژوندون په خپله کوي

ډار ما کې نشته- د مرګي دا ويره
چې را پسې ژوندون په خپله کوي

په ما یواځې اندېښنې یې پېرزو

او تلوسې ژوندون په خپله کوي

سرونه غواړي بېکسپاره! چا وې؟

چې حماسې ژوندون په خپله کوي.

څه عجب ده محال کې مې زړه بند

د چا سوچ کې د چا خیال کې مې زړه بند

د مرمرو په مانۍ کې مې زړه تنگ

او د خټو په دېوال کې مې زړه بند

حال به څه وایمه چاته د یارۍ

چاته څه پته څه حال کې مې زړه بند

عشق ته زړه، هم یې ساړه کېږي د یار

څه عجب یوه جنجال کې مې زړه بند

بېکسياره! که څو اخلمه پيالې
په ثواب او په وبال کې مې زړه بند.

خيال کې د يار چې کله لاړ شمه
کرار به ناست يم را ولاړ شمه

همت مې يو ځل غزونې وکړي
میده میده يم څنگه لواړ شمه

چې د اشنا شي ناکردې را په زړه
نېغ نېغ روان يم څنگه شواړ شمه

ما هم ژوندون ته گوره دغسې يم
سمسور وطن يم بېرته شاړ شمه

زه بېکسيار لکه گرېوان د ملنگ
په بېلتانه ريتار ريتار شمه.

ځان چې گورې يار شیشه کې تا ليدلی؟

کله ځان دې تماشه کې تا ليدلی؟

ستوري يو پر بل په نيمه شپه چې ورشي

اور د مينې پلوشه کې تا ليدلی؟

مسلك غوره دی اشنا چې يې لري څوک

گدا کله څه پېشه کې تا ليدلی؟

غماز څه خبر چې يار د کندهار دی

لا تر اوسه په شه شه کې تا ليدلی؟

دا چا- چا ويل زاهده دي خبرې

بېکسيار ډوب په نشه کې تا ليدلی؟.

کله جوړېږي دا نشې او زما جر خيالونه

سبا، بېگا دا تماشي او زما جر خيالونه

لکه چې باز په ښکار د زرکو لگيا داسې ښکاري

گام په گام وخت لشي لشي او زما جر خيالونه

زه ورته گورم توره بوره، فلوجه، کربلا

او په غزه مري عايشې او زما جر خيالونه

پښتونخوا شته خو نه عجب نه ادم خان کې اوسي
 د وخت بدلې دي نقشې او زما جر خيالونه
 ساقي باده کې دومره ځنډ مه کوه ژر يې راوړه
 څه مې په زړه زهر پاشې او زما جر خيالونه
 تل را تر سترگو دېراوت کې د جومات خړ طالب
 د وخت نخرې د فاحشې او زما جر خيالونه
 ژوندون، جنون دي بېکسياره! په يوه قافيه
 څه ماتوې پکې خاشې او زما جر خيالونه.

زه چې ستا په خيال کې لاړ شم چېرته چېرته وگرځم
 چېرته دې په سوال کې لاړ شم چېرته چېرته وگرځم

سترگې خو تړلې نه شم هره خوا ښکلا ښکلا
 هره خوا وېال کې لاړ شم چېرته چېرته وگرځم

ټوله دنيا وگورمه نه يې کړم مثال پيدا
 سوچ چې ستا د خال کې لاړ شم چېرته چېرته وگرځم

زه چې تل پيالو ته ځمه شمه له فراقه تنگ
کله په وصال کې لاړ شم چېرته چېرته وگرځم

پته د انسان که پیدا شي ما بېکسيار باندې
زه به په هر حال کې لاړ شم چېرته چېرته وگرځم.

هسې ښووه مې ځان ناگاره سندرې مې وې
له خواشینی ستا په تلو یاره سندرې مې وې

ستا په الزام چې وخت ترلی اعدام ته بووم
کسات مې اخیسته له داره سندرې مې وې

غماز راوړی وو اشنا نه پیغام د انکار
کله راته خوب تر سهاره سندرې مې وې

نن په ژړا- ژړا را تېر شوم په هغه محل
چې پرون تلم په کومه لاره سندرې مې وې

زه څو ورتلمه چې محفل ته اشنا تللی و
خبره تېره وه له واره سندرې مې وې

را ته را ياد شي بېکسياره! په شپه د بېلتون
داسې تياره وه چې له ډاره سندرې مې وې.

سترگې را واړوه لږ ياره مرم
له تندې مرمه له خماره مرم

زه لکه شمه په محفل کې تل
سرمانښام نه تر سهاره مرم

يار چې را و گوري په مړو سترگو
له مړو اړو مرم له انگاره مرم

دا خپل احساس خلکه زما قاتل
بې غرغړې مرمه بې ډاره مرم

زه يم، غزل او تکه توره شپه
څنگه بې کسه بېکسياره! مرم.

يار چې خپه شي په نصيب کې به نه

جام چې خپه شي په نصيب کې به نه

ژوندون د هر ژوندي ارمان په ژوندون

چې لولپه شي په نصيب کې به نه

د يار ديدن ته مې کړۍ ورځ تېره

که توره شپه شي په نصيب کې به نه

د چا د حسن سمندر ته تېری

مړه که خپه شي په نصيب کې به نه

د ژوند خواږه خوند کړي چې باد يې په سر

چې په کپه شي په نصيب کې به نه

ليکه غزل بېکسيار واخيست قلم

ليک چې ټپه شي په نصيب کې به نه.

ستوری لکه يار ښکلی

يار لکه چنار ښکلی

و دې شي را پېښ شي نن
داسې چې نن ښار ښکلی
وږه آينه صفا د زړه
کله وي غبار ښکلی
زه يې په سيرت مين
هر څو که نگار ښکلی
کړه يې ابتدا په عشق
بيا به دې هر کار ښکلی
څومره چې را بولم يې
نه راځي يو وار ښکلی
ژوند د بېکسيار ترې زار
يار ته انتظار ښکلی.

څنگه په چل ول مې يار خطاباسي
هر قدم هر پل مې يار خطاباسي

زه له ځانه نه خبرېږم کله هم
داسې لکه غل مې يار خطاباسي

څنگه په هوښيارو سترگو څاري مې
څنگه لاي عقل مې يار خطاباسي

غواړم ورنه زړه بدل د زړه کې زه
هسې په تسلي مې يار خطاباسي
څو که بېکسيار يار ته گيلې وکړم
خاندې په څه چل مې يار خطاباسي.

عشق کې آرام له زړه نه وباسه
ژوند گام په گام له زړه نه وباسه

څو توره بوړه داسې بوړه وراره
پچيراگام له زړه نه وباسه

زړه توروې، سر سپينوي دا کيسې
د ننگ و نام له زړه نه وباسه

چې ستا مني نه په دښمن پسې ځي
بيا هغه قام له زړه نه وباسه

اوس بېکسياره! هغه کلي ږنگ دي

پورې او بام له زړه نه وباسه.

هېرې سندرې را په زړه شي کله

د چا خبرې را په زړه شي کله

زه کله کله خوب د وصل وينم

د يو چا غورې را په زړه شي کله

خواته اشنا خو کله هم رانغی

له لرې لرې را په زړه شي کله

دا کله کله د چا ياد مې سپڅلي؟

که اور د سرې را په زړه شي کله

بېکسيار کله مې زړگی په ټوپو

د غم لښکرې را په زړه شي کله.

ناست یم ازل ته غلي غلي گورم

پاتې منزل ته غلي غلي گورم

خپله مې خپل وجود په خپله دښمن

د وخت دې چل ته غلي غلي گورم

د قافلې جرس مې روح خوروي

د یو چا پل ته غلي غلي گورم

خلاصه شمه شوه د لیکلو راکې

یوه غزل ته غلي غلي گورم

دا ټول وطن زما دا اوس چې د بل

قسمت بدل ته غلي غلي گورم

ژوند بېکسیاره! معما ده ستره

او زه یې حل ته غلي غلي گورم.

هره خطا به کوي دا نه کوي
يار چې موسکا به کوي دا نه کوي

هر څه کوي خدای مه کړه نه چې کله
زما رضا به کوي دا نه کوي

چا وې ساقي ميکده وټرله
هر څه رښتيا به کوي دا نه کوي

شاعر چې څه يې په زړه وايي به يې
چې خيال د چا به کوي دا نه کوي

صوفيان مې ډېر تسپې په لاس وليدل
چې لگيا دوا به کوي دا نه کوي

بېکسيار هر فسق او فساد کې شريک
چا وې چې دا به کوي دا نه کوي.

نه هېرېري ياره ستا د مخ کيسې
تل ډېرېري ياره ستا د مخ کيسې

د زړه کور مې داسې ځکه شو باغ- باغ
پرې خوږېږي ياره ستا د مخ کيسې

زه په خپله گونا ټينگ يمه ولاړ
منکرېږي ياره ستا د مخ کيسې

د ځوانۍ ورځې شپې لارې پوپنا
نه تېرېږي ياره ستا د مخ کيسې

پرخه- پرخه يې چې ونيو ټول محل
را ورېږي ياره ستا د مخ کيسې

بېکسيار ته تر بل هر څه په ژوندون
پکارېږي ياره ستا د مخ کيسې.

ومې بله خوښ به يم حاضر به يم
وايمه به هيڅ نه خو ناظر به يم

مه مې وړانوه د زمانې باده
نښه د يو چا د پس منظر به يم

عمر تېر نه پته نه درک د يار
زه په تمه گل ته د انځر به يم

ټول وجود مې جوړ روغ الوتى نه شم
ښايي لگېدلى په وزر به يم

ښه پوهېږم نه راځي په ژوند اشنا
زه ورته تر مرگه منتظر به يم

ښکلى راته ډېر گوري محفل کې چې
زه هم د يو چا متناظر به يم

سل ځله يم خوښ په تغافل د يار
شو يې که راپام خوښ يو په زربه يم

وايي دې هر څه چې زمانه وايي
هر څه به يم خدايېرو که مضر به يم

زه اشنا هماغه بېکسيار یمه

تاته غورځېدلی له نظر به یم.

ژوند څپو سره په جنگ د وخت غورځنگ سره جنگ

جانانه کله شي تر عمره عمره جنگ سره جنگ

چا وې تاريخ دی خو ما بل څه پکې ونه لوستل

بس نن له روس، نن امریکې، نن له پرنګ سره جنگ

خوب رانه ولوتي له سترگو د چا یاد د سترگو

اېڅ په اېڅ اوږم لکه وي مې چې پالنگ سره جنگ

هغه د ستر، د پردې حيا وختونه لارل

هر يو وگړي را اخیستی نوم او ننگ سره جنگ

دیموکراسي راغله حقوق شول د قومونو تامین

خو له یوه قام، یوې ژبې او فرهنگ سره جنگ

نه چې د خير په پلمه لوتی يې ديدن دی ورنه
په پورې وره کې څوک نيازبينه چا ملنگ سره جنگ

حالات مغول، خلک مغول او نصیبونه مغول
څوک به خوشال شي بيا به وکړي کوم اورنگ سره جنگ

موږ بېکسياره! هر نومورکي ته په غېږنه ورځو
د وخت زمري مو کړ گيدړ اوس مو پلنگ سره جنگ.

په مخه راغله خو پردې يې غمازي کوله
د کشرۍ خور پرځای ادې يې غمازي کوله

له بې وعدې جانانه څار شم اوس يې هر وخت گورم
ښکاري پخوا کړې وعدې يې غمازي کوله.

ورځم کوم يار ته منت چې چاره را کاږي نور
ژوندون ته څه مې ضرورت چې چاره را کاږي نور

راغلم ختيز ته تر لوېديزه انسان ومې نه موند
له انسانيته مې نفرت چې چاره را کاږي نور
راټه تر څو به وخت ايستلې توره سرته ولاړ؟
درېغه چې وکړي دا همت چې چاره را کاږي نور
خيال خو مې نه شي چې به يار له قصده نه مې وژني
که داسې وي هم له غفلت چې چاره را کاږي نور
ورشه ريباره يار ته و رسوه دغه پيغام
تېر يې له مينې له الفت چې چاره را کاږي نور
په واټنونو رانه لرې يار سره مې نور څه؟
ورځم يواځې په دې نيت چې چاره را کاږي نور
ما بېکسيار خون ور بخښلی اوس رقيب که نر شي
او يو څه وکړي جرئت چې چاره را کاږي نور.

چا ويل چې ساز د زمانې يم
زه د زړه اواز د زمانې يم
هر څوک زما پل کله وهلاي شي؟
زه چې په انداز د زمانې يم

نه مې شته سکون لکه د سیوري هیڅ
خوځم اهتزار د زمانې یمه

خیر شه راته شد مد مې ټول ولوله
پام کوه چې راز د زمانې یمه

بولي مې غزل د بېکسیار خلک!
اصل کې زه ناز د زمانې یمه.

د خیال یوه خپه راشي د باد یوه خپه شي
موږ دواړه غرښدلو چې را یاد یوه خپه شي

د مینې سمندر چې کړي د هجر سیلی لاندې
منزل ته یوه و رسي برباد یوه خپه شي

وران کړی دا وطن خو دی بې شمېره سېلاوونو
حیران یمه چې ولې قلمداد یوه خپه شي؟

د مېړو، د کيږديو، د اوښانو بوی چې راوړي
را پېښه داسې کله به د باد يوه څپه شي

له زړونو نه چې مينې بېکسياره! کډې وکړي
مېشته شي پکې کرکې او اصداد يوه څپه شي.

کله په هېر باندې خمار ماتوم
کله په تېر باندې خمار ماتوم

په بام مې تنده اشنا نه سرېږي
په لږ و ډېر باندې خمار ماتوم

هغه کوڅه اوس له مودو نه شاړه
په تېر و بېر باندې خمار ماتوم

زه شاعر نه يم ملگرو هسې
وخت ناوخت شعر باندې خمار ماتوم
بېکسيار پوه يم چې اشنا نه راځي
د ورځو شمېر باندې خمار ماتوم.

د اغزو دور دی د گل کیسه څوک کله اوري؟
باغ کې کارغان مېشت د بلبل کیسه څوک کله اوري؟

په خونړو لارو د مینې وي مزل چې د چا
د پراوونو د منزل کیسه څوک کله اوري؟

یا به قاتل یې، یا به غل یا به وطن خرڅوې
بغیر له دوی نه د چا بل کیسه څوک کله اوري؟

چا چې وران کړی هماغه ورباندې بیا حاکمان
اوس د کنډر- کنډر کابل کیسه څوک کله اوري؟

زېږو جنجړ وېښتو او شنو سترگو وطن ټول ونيو
د تور اوربل او د کاکل کیسه څوک کله اوري؟
ځانځاني دومره چې یو بې له ځانه ټول پردي شول
د دوست، اشنا د یار او خپل کیسه څوک کله اوري؟

د تورې بوږې، دېراوت هنگامې داسې تودې

چې د ژورې او گومل كيسه څوك كله اوري؟

اوس بېكسياره! يارانې د ناستې ملاستې شولې
اوس د مړوند او د منگول كيسه څوك كله اوري؟.

وخت خو ناوخته شو پياله چای به کراره وڅښم
بيا به سگريټ يونيم پسې کولا په لاره وڅښم

اوبښکې به خدايزده چې ترڅو درځم څو واره وڅښم
د شونډو جام به دې که خدای کوله ياره وڅښم.

شاعري څه به کړم د زړه خبره ومې نه کړه
اشنا محفل ته چې راته خبره ومې نه کړه

په سترگو سترگو کې مې وکړې ورته ډېرې زارې
خو يار ته مخامخ په خوله خبره ومې نه کړه

پرېږده سلگۍ، اوبښکې، ژړاوې مې جونگره تالا

چې راز د مینې مې ساته خبره ومې نه کړه

ما خو د وخت د نظر سرو غرمو کې عمر کې تېر

چا وې د سترگو د بانه خبره ومې نه کړه

خوله مې را جوړه کړله څو ځلې چې وې وایم

اوسکه مې راغله تر لېمه خبره ومې نه کړه

زړه وې چې وکړه بېکسپاره! ورته ټوله کیسه

د یار حیا ته مې کاته خبره ومې نه کړه.

نغمه نغمه به یم رباب به یم خو شور نه لرم

د ستړي ستړي ژوند یو باب به یم خو شور نه لرم

زه یو کاروان یم بې جرسه، بې منزله روان

ځم لکه عمر په شتاب به یم خو شور نه لرم

لکه لمر څرک را وینوم هره ورځ ټوله دنیا

و دې شي زه کوم انقلاب به یم خو شور نه لرم

اوس اوس زړه شين، خوا سره ډوب يم سمندر کې د وخت

له دنگو غرو را کوز سيلاب به يم خو شور نه لرم

نه څه واعظ يم نه زاهد چې به په زور، زور لگيا

عشق کې په زړه کباب کباب به يم خو شور نه لرم

د زمانې آهنگ چې زېر و بم غږېږي څنگه؟

زه يې بې شکه څه اسباب به يم خو شور نه لرم

گرځم را گرځمه يوه خوا، بل خوا سا را کارم

ضرور ژونديو کې حساب به يم خو شور نه لرم

تيک ده ليکلی بېکسيار به يم په تورو شپو کې

پنډ د غزلو يو کتاب به يم خو شور نه لرم.

هرڅه هرڅه بېرته هسې کله کېږي

د بوډا ځواني له وسې کله کېږي

د يار خياله خيال ته مه راځه منت کړم

يارانه د بوالهوسې کله کېږي.

عجيبه يو احساس دی څه اشنا اشنا هوا

د بخت لاس کې مې لاس دی څه اشنا اشنا هوا

اشنا راشه له ځانه سره راوړله ځواني
همدا مې التماس دی څه اشنا اشنا هوا

خوږونه لږ پردي دي اور، گودر، منگی اشنا
اشنا د یار لباس دی څه اشنا اشنا هوا

انځور د تېر پرون کړي درته مخې ته ناڅاپ
بې شک ژوند ستر عکاس دی څه اشنا اشنا هوا

د کلي په لوی ډاگ کې زه ماشوم یم په ډی بوخت
دا خوب، خیال که وسواس دی څه اشنا اشنا هوا
هر څه هسې په ځای دی د کلو- کلو تر شا
ویاله لاندې، غر پاس دی څه اشنا اشنا هوا

که اوسه پورې مړ وم بهرته بیا شوم را ژوندی
دا ټول دیار تماس دی څه اشنا اشنا هوا

ضرور به بېکسیاره! پکې نښې دې د پل
دا سند دی، که مدراس دی څه اشنا اشنا هوا.

ته له پورته زه له ښکته يم راغلی

د بدبختو له ماله يم راغلی

راتگ هم هسې څه مفتنه نه وو دلته

ستا د دوا له برکته يم راغلی.

(خدایه زغم کړه را په برخه)

هوس کم کړه را په برخه

حریص نه يم ډېر نه غواړم

يو صنم کړه را په برخه

"چې تر عرشه پورې رسي

يو قدم کړه را په برخه"

رڼه يار ته چې ور مخ شم

هغه دم کړه را په برخه

يا مې مه سوځه جانانه!

يا ملهم کړه را په برخه

چې زرگونه ښادی ارزي

داسې غم کړه را په برخه

یه د پاک الله رسوله!
خپل حرم کړه را په برخه
ستا ښکلا به باندې ستایم
مات قلم کړه را په برخه
ربه تش جانان نه غواړم
جنت هم کړه را په برخه
ستا رضا چې پکې نغښتې
هر الم کړه را په برخه
پر هغه دنیا چې تل ده
هر پرتم کړه را په برخه
دښمن ستا چې ترې وېرېږي
داسې برم کړه را په برخه
د ایمان خراغ مې بل کړه
ژوند تورتم کړه را په برخه
زړه مین درڅخه غواړم
لېمه نم کړه را په برخه
ګوناګار یم، ګوناګار یم
خپل کرم کړه را په برخه
دیدنونه چې بې توله
د یار چم کړه را په برخه
په هجران که جل وهلم

ته زمزم کړه را په برخه

خلک وايي بې رقم يم

څه رقم کړه را په برخه

ربه زړه کې راته وېره

د عدم کړه را په برخه

زه به ساز د زمانې شم

زیر و بم کړه را په برخه

ټول وطن مې درځانۍ ده

یو ادم کړه را په برخه

چې یې ستا په نامه ورکړم

زر درهم کړه را په برخه.

یار په لوی لاس نینې نینې کړمه د وخت په تېۍ

زه خپل احساس نینې نینې کړمه د وخت په تېۍ

خیال کې راغلی یا راځي یا بېرته ځي څوک اشنا

بلا وسواس نینې نینې کړمه د وخت په تېۍ

ساقی څوک بولي، څوک شپري د میخانې له غولۍ

دې ټیټ و پاس نینې نینې کړمه د وخت په تېۍ

خلک ظاهر چې گوري، حد چې نن د ښه سړيتوب

ټاکي لباس نينې نينې کړمه د وخت په تبي.

وطن لغړ، گلشن لغړ، هر تن لغړ چې گورم

فقر و افلاس نينې نينې کړمه د وخت په تبي.

يار او اغيار چې بېکسياره! سره پټه کې يو

دغه تماس نينې نينې کړمه د وخت په تبي.

نه ورځم په مخ د لېونتوب کيسه اوږده ده

ژوند يو هسې خوب دی او د خوب کيسه اوږده ده

پيڅکه د ځادر خيسته تمام عمر مې ياده

تالندې، باران، اوبښکې څخوب کيسه اوږده ده

غچ مې له غليم څخه د ژوند د نن سندرې

عشق کې مې د ماتې او د سوب کيسه اوږده ده

يار ته يادوم هسې چې زړه باندې يې ویشتی

وخت لنډ دی د زخم د پرسوب کیسه اوږده ده

نور مې پوښته مه اشنا چې شپه راڅخه لاړه
نن درته د کوتې کرم د ژوب کیسه اوږده ده

دربغه بېکسیاره! بس چې وړیو ته ډوډۍ خو
نوره د خواهش او د خړوب کیسه اوږده ده.

کارغه ونیو باغ د گلو ستر مات شو
په چمن کې د بلبلو ستر مات شو

چې د لمر د شغلو لاره ورته نه وه
په وطن د هغو ښکلو ستر مات شو

دیوسي، دیموکراسي شول سره غاړه
د بلا- بلا ښاغلو ستر مات شو

چې تمیز شو پکې ورک د پردو خپلو
د پردو او هم د خپلو ستر مات شو

بېکسياره! شاعري دې افسانه شوه
د پټ- پټ غزل لیکلو ستر مات شو.

په خيال کې راغلې تر نظره شوې را شنه په زړگي
راته دې وکړه څه خبره شوې را شنه په زړگي

هلته يو ښکلی په مخ راغی څه يې تاته ورته
راته را ياده نابېره شوې را شنه په زړگي

درخانی دغه دې بېشکه چې پښتو وکړله
يو ځلې راغلې تر آخره شوې را شنه په زړگي
محبوبې ښکاري چې کلونه د روژې مې ختم
چې سم له مياشتې د اختره شوې را شنه په زړگي

د بېکسيار د زړه دنيا وه له مودو نه شاړه
ته ورته راغلې بختوره شوې را شنه په زړگي.

محفل ته ورغلو تر جامه ور ونه رسېدو

د کبرجن ساقي تر پامه وړ ونه رسېدو

په لمرخاته وړ روان ټوله ورځ مزل مو وکړ
خو په وعده تر څر ماښامه وړ ونه رسېدو

مندې مو وکړې سترې سترې تر درشله د يار
مرحلې راغلې تر انجامه وړ ونه رسېدو

لکه افغان روڼ اندي خلک مو په هر کلام کې
په رښتيانو تر مظلوم قامه وړ ونه رسېدو

لا مو د مينې پټ پټوني وو چې وخت سره بېل
تر سپوږمۍ، ستورو او تر بامه وړ ونه رسېدو

ښه په غږ، خوږ را ټول، روان شوو له ډولونو سره
خو بېکسياره! تر مرامه وړ ونه رسېدو.

څه يې تپوس کړې دا کيسه اوږده ده
ته ویر پرې اوس کړې دا کيسه اوږده ده

خورد له خرواره ته خبر ورنه، نه
افسوس- افسوس کړې دا کیسه اوږده ده

دا چې بلا- بلا پېړۍ تېرې شوې
ننگ په ناموس کړې دا کیسه اوږده ده

شل به یې کړې اشنا گومان مې نه شي
که یې پنځوس کړې دا کیسه اوږده ده

یار چې په مخه بېکسیاره! درشي
ته ځان چاپروس کړې دا کیسه اوږده ده.

زه بل څوک یم دلبر ستا غلام
ستا نوکر، ستا چاکر ستا غلام
اشنا اخلي قدم چې، کړه پام
درته پروت دی په در ستا غلام
په محفل کې به وایي هر څه
په لېمو په نظر ستا غلام
پادشاهان د دنیا نه مني

عجيبه دى مگر ستا غلام
لټ په لټه يې کړله دنيا
غواړي يو ستا خبر ستا غلام
اشنا راغى که وخت د آزمون
ږدي به سر خپل په سر ستا، غلام
بېکسيار ورته وايي عالم
گني ځان خپل اکثر ستا غلام.

کيسه د ژوند لا هسې شاپه او دا جر خوبونه
څه چې ويده شو، زه ته دواړه او دا جر خوبونه
همدا نن راشه که تعبير يې شې خونه چې سبا
سبا بيا ما له خدايه غواړه او دا جر خوبونه
اشنا چې ته ماته يې دغه دوه ډالۍ را ډالۍ
پاس په بانه اوښکه ولاړه او دا جر خوبونه
لېونى خيال مې بيا د کوم سمندر تل ته کاري
دغه د زړه خونه ويچاره او دا جر خوبونه

د بېکسيار له مرگه وروسته ورته به د چا؟
د گرېوانه څيرې ريتاره او دا جر خوبونه.

لکه مدام بيا را په ياد شوې خوب مې وتښتېده
د زړه په کلي مې اباد شوې خوب مې وتښتېده

بېگا نسکور چې په هوجره کې پروت ستا خيال راسره
د چا وطن، د چا هېواد شوې خوب مې وتښتېده

کوم ماشومتوب، کوم زلميتوب، کومه ځواني قسمته؟
زما ژوندونه څه برباد شوې خوب مې وتښتېده
نه پسرلی شوې، نه گلونه او نه پرڅه اشنا
تر خوا مې تېر لکه د باد شوې خوب مې وتښتېده

دومره د يار د مينې لومه کې وم خوښ بېکسيار
چا غماز ووې چې ازاد شوې خوب مې وتښتېده.

ملگرو خدايزده چېرې ځي دا شاړه قافله
دا هر گام را په شا او دا ولاړه قافله

جوړېږي سره هيڅ نه په انجام يې رب خبر؟

دا چسته زمانه او زموږ شواړه قافله

اختر چې تېر شو ووله نكړيزې په دېوال

دا نن يې كه مل نه شوې نو بيا غواړه قافله

په ژبه برکت يې شه، شكرې شه، شه گوړې

دا چا ويل وختي نن سهار لاړه قافله

يارانو بېكسيار بيا غږ جگ كړى د وطن

سبا به روانېږو نيسو واړه قافله.

هسې خو تل مې تر حد تېره په والله يادېږې

نن شپه تر هرې شپې مې ډېره په والله يادېږې

ته خو په ورځو، ته په مياشتو، په كلونو لاړې

اشنا په كلي كې چاپېره په والله يادېږې

مينې عجب معما يې زه له ځان دركې ورك

څومره چې غواړم دې كړم هېره په والله يادېږې

رقيب په ډک محفل کې و پوښتم يادېږي درته ؟

نه له چا شرم او نه وېره په والله يادېږي

شاعران وايي دې نغمې د وخت چې ياد پرې سبا

ته بېکسياره! ساندې شمېره په والله يادېږي.

ورځم وهم قيمار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

زه ازمويم يو وار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

هغه توبې، تسپې يو وخت وو، اشنا تېر شو لاړ

اوس مې ماښام سهار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

پخوا به وخت نا وخت بې سده، يا بې موډ کله؟

کړم د زړگي بيمار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

په څېر د خوب شي را په ياد، يو نا اشنا اشنا!

او نن سبا مي يار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

مفلس خوشال وم په هجران، خدايې و خو داسې نه؟

لکه چې کړمه خوار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

ما وې که شي گوندې نشه، راته د ټول ژوندون

کې را سېوا خمار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

تمه د ژوند له بېکسيار، هسې بې ځای اسره
چې کړ ژوندی په دار ساقی، قیمار- قیمار د ژوند.
د اساسي قانون لويې جرگې ته چې له پښتو يې د ملي ژبې هویت واخيست.

څه عجيبه ديموکراسي له خلکو ژبه اخلي
اقرار د مرگ ورنه په څنگه سره تبه اخلي
ننگ او پښتو او وطن ټول يې اوس له واکه وتي
د زمانې سيلۍ نور څه له پښتانه به اخلي

داسې جرگې کارمل، مسعود، رباني ډېرې کړي
والله که نن سبا يې نوم هم څوک په خوله به اخلي

څوک به راځي يو وخت د دې وطن خادم او مشر
گوتې، امضاوې نه د دغه ولس زړه به اخلي

څوک يې مني نه بېکسياره! دا د وخت غلامان
دوی ورکوي به چاته څه او له چا څه به اخلي؟.

شېڅه شپږه دې نور هوډه را باندې کار نه کوي
 مسلې مه کړه بې هوډه را باندې کار نه کوي
 دومره د وخت ترخو- ترخو کې شوم په وار وارې ډوب
 چې د ساقې د لاس باده را باندې کار نه کوي
 د یار ادا به چې وژلمه قدم په قدم
 څومره تېرېږي چې موډه را باندې کار نه کوي
 وږی نظر مې نېغ ترې وځي، ځي د سترگو بڼ ته
 اوس د اشنا د مخ پرده را باندې کار نه کوي
 پښېماني دې اوس کوي ډزې چې څومره یې وس
 زما په ټینګه اراده را باندې کار نه کوي
 ته دې اشناپه حد د ظلم کې کمی مه راوړه
 حوصله وي به دا چې ده را باندې کار نه کوي
 نور بېکسیاره! د زړه شاړ سپرلي نه دمه وتې
 اوس که وخت کوږ ځي، که سیده را باندې کار نه کوي.

د وخت له سترگو نه پنا یم د خپل سیوري شاته
 کله غلام کله باچا یم د خپل سیوري شاته
 د بوډۍ ټال مې مېلمه کړی د سپوږمۍ درشل ته
 ستا د ښایست رنگونه ښایم د خپل سیوري شاته

شین هسک، زېږی لمر، سمندر غاړه، نو باد به څه کم
د خدای په داد باندې رضا یم د خپل سیوري شاته

ستاسو د کلي اوازې په ما څه کار نه لري
زه له مودو څخه رسوا یم د خپل سیوري شاته

د بې خودۍ اوږدې مزلې خلکه نه شي تنها
دا ځل اشنا راسره بیا یم د خپل سیوري شاته

د غږ غږو لکه د نورو بېکسیاره! نه یم
یو څو وړیتې غزلې وایم د خپل سیوري شاته.

دا ته د کومو غرونو شور یې چې مې خیال ته راځې
تصور، یاد، خوب، که انځور یې چې مې خیال ته راځې

رنگه گودره د مالت په پته پوه دې نه شوم
تسل د مینې، که پېغور یې چې مې خیال ته راځې

د یار دیدنه پرڅه پرڅه ورېدې چې په ما

اوس خو رسا د سرې اور يې چې مې خيال ته راځي

د بې خوديو فصل شين چې دې په غېږه وخته
هغه شپې لارې اوس څه نور يې چې مې خيال ته راځي

د بېکسيار توره قسمته ته چې مل له تيارو
لا خو هماغسې تک تور يې چې مې خيال ته راځي.

راشي پر زړه راته اور بل، بېرته واپس شي په شا
زما ور پام چې لکه غل، بېرته واپس شي په شا

د زړه تر کوره يې په څومره منتو راولم
يمه حيران چې په څه چل، بېرته واپس شي په شا

د اشنا غم راشي دېره وي يو څو شپې راسره
راسره روږدی کړي اجل بېرته واپس شي په شا

د دوه شپو ارگ کې مېشته دا درسره ياد کې ساته
په موږ چې چا کړی يرغل، بېرته واپس شي په شا

د بېکسيار د زړه پولې به خامخا شي پوچې
که د غمو کاروان يو پل، بېرته واپس شي په شا.

د شپو په جېل کې گير يمه، شوگير وهلی ناست
مودې وشوې په وير يمه، شوگير وهلی ناست

نه مرمه، نه رغېرمه، عجيبه څه ژوندون
تپي په داسې تير يمه، شوگير وهلی ناست

لږ خياله د اشنا خو، زړه په ما باندې سېځه
ښه وينې مې اسير يمه، شوگير وهلی ناست

دا چا راپسې کړي په سرتوره دي ښېرې
د چا د خوب تعبير يمه، شوگير وهلی ناست

جوړ کړی مې اشنا ځانته د خيال يو امارت
په خپله يې امير يمه، شوگير وهلی ناست

يو څر پر ميدانی يم بېکسيار بې نوم نښان

د سوات یم، نه د دیر یمه، شوگیر وهلی ناست.

دغه ارمان چې بخت به لاس یوه شېبه راکوي

په مړي ژوند د ژوند احساس یوه شېبه راکوي

ویره یې دا چې میخانه په بله وا نه ږوي

ساقی فرصت چې د گیلان یوه شېبه راکوي

ژوندون او مرگ مې سره څو- څو واړه جمع، تفریق

حاصل یې فکر او قیاس یوه شېبه راکوي

غلیم زما چم کې په اس سپور زه یې مخکې درومم

لکه ماشوم قیضه د اس یوه شېبه راکوي

پرخه په خاورو ډوبېده په چیغو- چیغو یې وې:

"گلان مهلت پر تندي پاس یوه شېبه راکوي"

زما غزلې بېکسیاره! خود به هجر - هجر

بل څه ته وخت کله وسواس یوه شېبه راکوي.

ستوري چاپېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه
له شپې څه وېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

رقيبۀ تا چې مې په برخه تورې شپې کرلې
اوس طالع شمېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

نن مې له جامه بېنوا گوره ساقې چې نه کړې
په مفت مه پېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

د شهادت به مې شاهده وي ضرور چې آگا
له زوره، زېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

نن سبا لا ډېره را ياده وې دا چا ملگرو؟
محبوبه هېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

تل کې يې ډېرې د غم لړې خو ستا مينه اشنا
د زړه برسېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه
زه چې راتلم بېگا په ټوله لار، له چمه د يار
تر پورې نېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

هغه چې ما به تل د خپل ژوندون سپوږمۍ گڼله

يادېږي ډېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

بېکسيار تېر هغه وختونه چې کړم خيال کې راتېر

تر سترگو تېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه.

زړه وايي ياره په سر واپړوه يوه پياله زار

مخکې تر داره په سرواپړوه يوه پياله زار

نه د يار شونډو، نه د وخت تر لېمو ورسېدې

تور بخته خواره په سرواپړوه يوه پياله زار

شېخه تر څو به تل خپه- خپه بې واکه گرځې؟

په زړه بيماره په سرواپړوه يوه پياله زار

د ژوند په هره لوېشت، په هر قدم- قدم شهیده

په مرگ انکاره په سرواپړوه يوه پياله زار

چې کور او گور او پښتو ټول درنه پښتونه لارل

اوس له ناچاره په سرواپړوه يوه پياله زار

اور- اور سوچونو، کړلېچونو نه لږ غاړې ته شه

د ژوند خماره په سرواپړوه يوه پياله زار

د ځان سوداوې د يار غم سپړۍ عاصي- عاصي کا

نور بېکسياره! په سرواړوه يوه پيال له زار.

زموږ د چم په لاره، د الوچو ونه نن

د مساږو، سترو، خواړو بچو ونه نن

څنگه د مرگ غېږه کې، خوره وره پرته وه

لکه کوم چا چې ویشتي په تمانچو ونه نن

په وچو خسو حساب، چې شوه له ځمکې نه پرې

له شنه ټولي را جلا، شوه د باغچو ونه نن

هغه ټيټي ښاخ ته يې، کوم- کوم ماشوم به په زړه

او يادوي به خدايږو د چا، چوچو ونه نن

بېگا يې تن وراړه، يوه شين سترگي بوډا

د درد مزې به گوري، د تبرچو ونه نن

هر دم مې زړه کې قلم، هر دم مې کور کې څلی

را ننوتې لکه له دریچو ونه نن

ما وې چې بیا سپرلی شو، سپین سره گلان به راوړي

د الوچو په تمه په کړلېچو ونه نن

تا خو گوټ اوښکې ورکړې، د بېکسانو یاره

هر څو که نه شوه را شنه ستا په سوچو ونه نن

بېکسیار وچ لرگي کې د شعر وږم نغاړم

د زړو هنداره کې یې، ږدم په تاخچو ونه نن.

اشنا بې تا د ژوندون مل مې کله بل کېدی شي

ته چې منکر یې د زړه غل مې کله بل کېدی شي

حسنة! دا ته یې چې مې څارې ټول ژوندون گام په گام

داسې آگا له هر یو پل مې کله بل کېدی شي

ښکلي مې و څارل ختیز نه تر لوېدیزه راغلم

ستا نوم په زړه لیک چې اول مې کله بل کېدی شي

دا ستا په نیم نظر لوگی که نه ده شاړه ځواني
د ژوند په لویه لار اجل مې کله بل کېدی شي

منکر به لیکه د بطلان چې پرې راکاږي سبا
هغه به وي همدا غزل مې کله بل کېدی شي

اقتدا مینې پسې کړې بېکسیار د عمر
د لمر په لوري دا مزل مې کله بل کېدی شي.

تیارې به تېرې، شپې سبا شي وارخطا چې نه شې
ستوري، سپوږمۍ، لمر به د تا شي وارخطا چې نه شې

د قاف په لړو کې مودو- مودو نه مېشته خیاله!
د ښاپېرو ډلې به راشي وارخطا چې نه شې

په کایناتو د وجود کې چې په مینه قایل
سترگې د زړه به دې رڼا شي وارخطا چې نه شې
د وخت تیارو کې ورک پښتونه شم لوگی- لوگی دې
کله به تللی دور بیا شي وارخطا چې نه شې

ته بېکسياره! نغاري د حق رسا غږوه
لښکر د ظلم به په شا شي وارخطا چې نه شې.

رنځور وختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي
ويده بختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي

پخوا په تخت به چې ناست وو به د تېري مخالف
اوس څه تختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي

د سپين لباسو په جامو اوس وينې نه نښلي
بدل رختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي

د انسانيت جوړښت کې عدل يو څپرکی چې وو
اوس نور ساختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي

نړۍ يې ويني بېکسياره! چې د زړه په کور دې
تل انداختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي.

ځنگه تنها وم ته را ياد شوې ياره کور دې ودان
خير که زه ښکار شوم ته صياد شوې ياره کور دې ودان

رانه دې لرې خاورې دوږې کړې د ستړي ژوندون
د زړگي درمند ته مې باد شوې ياره کور دې ودان
خلک دې وايي څه چې وايي اشنا وايي دې نو
ته که مقتول او که جلاد شوې ياره کور دې ودان

ما وې بې تا به دا وختونه تېروم زه ځنگه؟
راته د ټول ژوندون مراد شوې ياره کور دې ودان

بېکسيار مري او که رغېږي دا يې خپل نصيب به
ته يې پيغام د زنده باد شوې ياره کور دې ودان.

(گل د گلاب بوی د سنځلې
قد د چنار سيوری د ولې)

هم چې ځواني او هم مستي وي
خوب مزه کا په مټ د ښکلې

را گوره مه، راباندې غږ کړه

کړه مې اسير ولې مې ولې

ستا یاد وطن، اشنا زما هم

دواړه به څو که چېرې تللې

زه ملامت خو ته لږ راشه

ده وینه چا په وینه وللې

درېغه پردو بېکسیاره لوټ کړای

څه به گيله کړي څوک له خپلې.

سترگې دې را یادې شي له سترگو مې اور و اوري

هیلې مې بربادې شي له سترگو مې اور و اوري

وايم چې لوگی شواي ځنې بیا بیا چې وربولي مې

زړه ته چې صیادې شي له سترگو مې اور و اوري

څنگه تلوسې د ژوندون و خاندي په شنه سپرلي

څرنگه نامرادې شي له سترگو مې اور و اوري

کله وي شاعري د اشنا سترگې مسرې پرې ليک
کله بيا نقادې شي له سترگو مې اور و اوري

وينم په ښادۍ چې ځي د هسک پېغلې تر ړنگ گودر
وينم چې نښادې شي له سترگو مې اور و اوري

بيا بيا دې اقرار په سترگو بيا بيا دې انکار را شين
وخت په وخت جلا دې شي له سترگو مې اور و اوري.

په اصل نه په ظلم کې بوش پلار دی د یزید
دا وینې د انسان څښل دغه کار د یزید
نن یو ځای، بېگا بل ځای، سبا بل ځای دا حملې
ښکارېږي چې مرگی ته یې تلوار دی د یزید
تړلې یې ده ملا د ټول جهان د هضمېدو
یا مري به بشریت تمام یا وار دی د یزید
تر څو به وي د ظلم داسې توره تروېمۍ
د عدل لمر به وڅېږي بخت خوار د یزید
ختیز نه تر لوېدیزه پسې چیغې د جهاد
د ژوند هر ساعت یې اوس په شمار دی د یزید

ملخ د زمانې داسې تر څو به وهي ترپ؟
 مظلوم ولس يې وينو ته څمار دی د يزید
 ډارن شاعران وايي به دا څوک داسې لگيا؟
 سندرې د مرگ وايي بېکسيار دی د يزید.

ښه پوه يم راځي نه څه بې ځايه تلوسه مې ده
 ژر ورشه ريباره ورته وايه تلوسه مې ده
 هره تادي، هره بېړه وي د کار تر پيل پورې
 مينه څه عجب، څه بې پايه تلوسه مې ده
 نېغ يو ځل را وگوره د کور ستونه څه کوې؟
 نه ستا تر ډوډۍ نه ستا تر چايه تلوسه مې ده
 کله زه کړکۍ ته شمه، کله زه هندارې ته؟
 ځان ته چې ښه ځير شمه له ورايه تلوسه مې ده
 يا خو وای راغلی اشنا، يا مې هېر د خوب په شان
 نور مې صبر نه شي لويه خدايه تلوسه مې ده
 کله دې ياد راشي، کله وږم، کله خيال شي را
 ځای د اوسېدو دې راته ښايه تلوسه مې ده
 نور مې ناارام خاطر په هيڅ بل څه ارام نه شي
 ستايه بېکسياره! ښکلي ستايه تلوسه مې ده.

درېغه چې وای خو څه شراب اوس به نشه نشه وای
زه او دا دومره اضطراب اوس به نشه نشه وای
که رقیب نه کړای په اپلتو زما وخت را خراب
ولې به وای داسې خراب اوس به نشه نشه وای
د اندېښنو ور مې زاهده ټکوي څله تل؟
کرمه اخته دې په عذاب اوس به نشه نشه وای
درېغه محفل ته وای راغلی له اوله بې سد
پروا به څه مې په جناب اوس به نشه نشه وای
هم چې ځواني، هم چې مستي، هم لېونتوب وای اشنا
خیر که د یار په مخ نقاب اوس به نشه نشه وای
ښکلي، بدرنگ نیمزالي ټول به اوس یو شانې راته
ولې به ښکلیو ته بېتاب اوس به نشه نشه وای
بېکسیار ولې به جنون ته ورځې شپې شمارلې؟
که شاعري یې د شباب اوس به نشه نشه وای.

په بې اجله مرگي مړ شومه

د رقیبانو مخکې پر شومه

ما وې ساپی، ما وې بابړ ټولوم

نه د ساپي نه د بابر شومه

په ناوگۍ کې مې لښکر شو لوټ

ډېر گيله من له باجوړ شومه

وم د اشنا خوا کې رنگين سپرلی

په بېلتانه کې داسې خر شومه

ما وې ولس ته به پيغام وړمه

د ماشومانو د پاږ شومه

په تول د بوسو کې هم تېر نه شوم

د ژوند اخور کې وچ کنگر شومه

زه راوتم د يار ډولۍ راغله

بېرته دننه په انگر شومه

د بې خودۍ په منزلو کې بند

نه بېکسيار او نه اندر شومه.

مري به څنگه چې په ژوند د چا يقين وي

خلک ژاړي پرې او دی له خندا شین وي

کور او گور یې غم لړلی فلسطین وي
بل نو څوک کېدای شي دا به شیخ یاسین وي.

قار دې لږ سوړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟
په خوله مې موړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

د سر په بیه کړه ستا گران دیدن غریب یم اشنا
نرخونه جوړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

چې په کابل نه په زابل دې وي څوک ساری بخته!
ځان امیر کروړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

اوس مې د شل کاله پخوا په شان اشنا مه چېړه
فرق د ځوان، زوړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

په مینه وایي دې تومت جوړه دنیا زړگيه
ته ځان ناجوړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟
دغه ماښام، دغه باران، دغه ښوروا بیا خدايزده؟
غټ پیاز را ووړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

بې پای سوچونه د ژوندون ټول کره را ټول جانانه!

دا یې نچوړ کره د سبا ورځې څه پته لگي؟

د اشنایۍ په پاس لږ ورشه نور دره و گوره

سیل د سروړ کره د سبا ورځې څه پته لگي؟

اشنا ته ورکړه بېکسیاره! ځای په سرای د زړگي

خوی د اکوړ(1) کره د سبا ورځې څه پته لگي؟.

یار را روان که وي را وبه رسي

تېر له خپل ځان که وي را وبه رسي

اشنا چې ته ماته یې وي چې راځم

بې شکه ځوان که وي را وبه رسي

چا اورېدلی وو محفل کې جرس

مل د کاروان که وي را وبه رسي

ما خو اشنا غوښته چې ویې لمانځم

پاک مې ارمان که وي را وبه رسي

زما په داسې توره ورځ چې آکا

زما جانان که وي را وبه رسي

د بې وطن بېکسيار کټ لږ تم کړئ!

پاتې ياران که وي را وبه رسي.

زړگيه ستا دا کشالې، ژوندون به څنگه کېږي؟

د مرگ دردونه چې پالې، ژوندون به څنگه کېږي؟

دنيا ته ځان ثابتول غواړي په کابو نوم ليک

زموږ ناچله قوالې ژوندون به څنگه کېږي؟

موږ لا په يو بل لگوو خولې ځينې وينې څېښو

موږ لا نه پېژنو پيالې، ژوندون به څنگه کېږي؟

خلک د ژوند د سمندر په تل کې لامبي، ناڅي

زموږه مړي وړي ويالې، ژوندون به څنگه کېږي؟

ته خو لري به بېکسياره! ډېرې ډېرې هيلې
مېنه د زړه چې کنډوالي ژوندون به ځنگه کېږي؟.

درېغه ليدلی چې مې يار اوس به نشه نشه وای
ولې به وای داسې خمار اوس به نشه نشه وای
ستا د انکار له بې سډيو مې توبه توبه ده
درېغه چې کړی دي اقرار اوس به نشه نشه وای
په خوب کې راشي چې را وينی شم تر سهاره ژاړم
په وينه راغی که نگار اوس به نشه نشه وای
د ژوندون باده که راغلی وای محل ته يو ځل
کېږې به بار وای د اغيار اوس به نشه نشه وای
هسې اشنا چې لږ خبر دې د راتلو راتللی
ژوند به مې ولې سور انگار اوس به نشه نشه وای
دا خو د عقل دسيسې دي زه يې ټينگ تړلی
زما په وس که څه اختيار اوس به نشه نشه وای
د بېکسيار يورپ ځواني خزانو ولوتله
سپرلی راغلی که يو وار اوس به نشه نشه وای.

لاس کې يې لور پروت په ولي پری دی
زړه رانه لوگرې جینۍ وړی دی

خیال د خیالورې مې مل شوی چې
مانه پردی شوی خپل هر غړی دی

بار مې د ژوندون مړی مدام په سر
لاس راکړه اشنا زړگی مې ستړی دی

وینه ترې د چم خبرو وخوړه
ستا پردېس شاعر چې لکه مړی دی

وژني بېکسیار که څوک د عشق په تور
وژني دې نو دغه کار يې کړی دی.

لاره دومره نه ده رسېدو ته دې که نیت کړی
لېڅو د سپوږمۍ کې ځنگېدو ته دې که نیت کړی
څو به لوغړن گرځم اشنا زه بې له تا داسې؟
ومې سېڅه راشه لوگېدو ته دې که نیت کړی

هوډ داسې وسله ده چې نصيب يې سوبه هر مقام

زهر هم خواږه شي گوټېدو ته دې که نيت کړی

ډېر راشې په خير اشنا ټولۍ ته د مينو خو!

سر نه د زړه سره تېرېدو ته دې که نيت کړی

خانده په ژوندون چې خپه نه کړې بېکسياره! ځان

خپله به زهير يې ژرېدو ته دې که نيت کړی.

د خپل تقدير په فيصله کې به څوک څه ووايي؟

اوري يې نه چې څوک، گيله کې به څوک څه ووايي؟

يوه خوا ظلم دی چې کېږي بله خوا بې وسي

د ژوند په داسې مرحله کې به څوک څه ووايي؟

نه يې لاربه چې، نه منزل او نه يې غږ را معلوم

په بې جرسه قافله کې به څوک څه ووايي؟

خدايزده که دا ځلې جرگه شي څوک زموږه تر منځ؟

د مرگ او ژوند په مسله کې به څوک څه ووايي؟

يوم البدتر نه چې خبر وي او مني يې له زړه

نو د وختونو سلسله کې به څوک څه ووايي؟
کرزی خو نه ده چې له وخت سره بدلېږي هر وخت
د احمدشاه بابا شمله کې به څوک څه ووايي؟
څنگه په پټه خوله دې تېرې کړې نادودې د وخت
ستا بېکسپاره! حوصله کې به څوک څه ووايي؟.

دغه چا وې د تېرونو وینه توی شوه
خورم قسم د سکه ورونو وینه توی شوه
میندې بورې، خويندې ورارې شوې له مخې
د بچو او د پلرونو وینه توی شوه

نا انسانو پرې گوزار بې شمار بمونه
د دې ځمکې، د دې غرونو وینه توی شوه

دا ژوندي چې دا په هیڅ هم حساب نه دي
بې حساب د سرونو وینه توی شوه

د بانډو، درو، د کلیو څه حساب کړې
د بسته بسته بنارونو وینه توی شوه

شوې تری تمې گورگورې او ممانې
د څپړیو، چنارونو وینه توی شوه

آفرین یې په همت وایه جلاده
د دې خلکو په وارونو وینه توی شوه

ټوله شپه شپې قتلول سپوږمۍ او ستوري
سپېده داغ د سهارونو وینه توی شوه

ما کاته ورته زامنو پلار په دار کړ
د ورېرو په لاس د ترونو وینه توی شوه

ټوله پته بېکسیاره! یوالله ته
په ویالو او په نهرونو وینه توی شوه.

سودا د یاره سره گرځي مې احساس لاس په لاس
د بېلتانه غم رانه وړي دي حواس لاس په لاس

بې اعتباره زمانه شوه حیا والوتله
اشنا محفل کې له ساقی غواړي گیلای لاس په لاس

ريبار كه څومره احوالونه مې د صبر دروړل
را و دې نه لېږه اشنا كله شاباس لاس په لاس

ښه له هر چا سره تل ښه دي خو وېرېرم اشنا
نه چې ملگري درسره شي څوك بې پاس لاس په لاس

اشنا هواره كې ارام ته مو څوك كله پرېږدي؟
درځه چې وڅېږو دې تورو غرو ته پاس لاس په لاس

ما لا د مينې بېكسياره! نوم اخيستی نه و!
راپسې راغلل تومتونه او وسواس لاس په لاس.

لكه چا ښه چې په ژړا تش كړي
هسې مې زړه نن په اشنا تش كړي

تر سباوونه يې سلگۍ وهلې
وې يې د مينې ميدان چا تش كړي
يو وخت چې مالامال د يار له مخه
د زړگي كور مې چا په غلا تش كړي

له بې کسی نه غاړې، غرو نه ژاړې

مرگي وطن مې لا په لا تش کړی

اوس پکې بې له مینې بل څه نشته

دوکان د ژوند مې له سودا تش کړی

وخت بېکسیار هسې پرې غل ونيوه

د زمانې جیب چا پخوا تش کړی.

ستا که د تللي پیغلټوب هوا له سره نه ځي

زما لیدلي د یو خوب هوا له سره نه ځي

زه تورو خاورو سره خاورې شوم په ځوانه ځوانۍ

ستا د مستۍ او یاغیتوب هوا له سره نه ځي

رقیب که ستا سودا په زوره مې له سره باسي

د چا د مخ خټ په پرسوب هوا له سره نه ځي

ږیره مې سپینه شوه غاښونه مې له یو مخې توی

اوس مې لا هم د زلميتوب هوا له سره نه ځي

څومره ساده دي خلک وايي اشنا مه يادوه

له لېوني د لېونتوب هوا له سره نه ځي

بېکسيار څه کړم جنتي اوبه هوا د يورپ

نه د ترنک او نه د ژوب هوا له سره نه ځي.

را روان په ملک چنگېز دی اسمان ورېځ دی

د مظلومو جست و خېز دی اسمان ورېځ دی

ښکته ځمکه ده چې چوي له هيېته

باران اوري او ښه تېز دی اسمان ورېځ دی

همدا نن چا وې ورځي چې بغداد چور کا

امريکه ده او انگرېز دی اسمان ورېځ دی

باد د کرکې دی چې لگي په هر لوري

سيلي لوټ د بخت پالېز دی اسمان ورېځ دی

شپه خو شپه ده، سپينه ورځ هم تورې لږې

له رڼا نه ژوند پرېږز دی اسمان ورېځ دی

څو نيمزالي په تياره ماښام اوبه وږي

گونگوسی يې په کارېز دی اسمان ورېځ دی

بېكسياره! ښكلې شنه له خندا نه شوه
بس همدغه يې اغېز دى اسمان وربخ دى.

د ژوند په تمه د تابوت په غېږ کې شپې اړوم
يو څاڅکي شور ته د سکوت په غېږ کې شپې اړوم

د ژوند سرې، تودې اوس هيڅ راباندې کار نه لري
د بې خودۍ د کاني بوت په غېږ کې شپې اړوم

د بېلتانه په راتگ ما چې کله شک به کاوه
شک مې باور شو د ثبوت په غېږ کې شپې اړوم
د بدمستيو، عيش او نوش به مې چا دروغ ويلي
هسې د قوت او لایموت په غېږ کې شپې اړوم

له خلکو تښتم چې مرغانو په شان ونو ته ځم
کله سنځلې کله توت په غېږ کې شپې اړوم

دلته چې هر غدار راځي ځان کړي بزرگ د زمان
ولس مې وايي د طاغوت په غېږ کې شپې اړوم

په زړه مې اوري بېکسياره! افغاني سيد تل
زه که دمشق که د بېروت په غېږ کې شپې اړوم

اوس به طالوت شي راته څوک، څوک به حضرت داود
ملگرو! گورئ د جالوت په غېږ کې شپې اړوم.

د سپېده داغ غېږ کې يوه غېږه وريځ
نه سباوون ښکاري نه ستوري او نه لمر راښکاره
نن هم د تېرو څو کلونو په شان.

مړه يو په ځان باندې ډيوې بلوو
په خپل ارمان باندې ډيوې بلوو

د يار ښکالو مو اورېدلې نه وي
په تش گومان باندې ډيوې بلوو

ستا منزلونه رانه پاتې اشنا
په لوټ کاروان باندې ډيوې بلوو

موږ چې سرتوره، پلار چې وژني راته

موږ هغه ځوان باندې ډيوې بلوو

تر تورو لږو مو نظر نه رسي

په شنه اسمان باندې ډيوې بلوو

زموږ له خپلې نافهمۍ مرور

په شته جانان باندې ډيوې بلوو

افغانستان لکه پردی کور سوځو

په خراسان باندې ډيوې بلوو

زه بېکسيار يو امريکن او يو روس

تباه افغان باندې ډيوې بلوو.

مانښام راځور د غره پر ولو دی

وخت د توپې د ماتولو دی

پروردگار ته يې وښې
بېکسيار کله د ښلو دۍ.

مينې سترې مه شې ښه شوه چې بيا راغلې
ته نيمگړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلې
زه پردۍ همداسې ښه يم، نااشنا ته
ما هيڅ کړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلې
همدا زه يم چې وينې وينې پروت يم
حيرت وړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلې
ستا گيلې، ښېراوې ماته په سر سترگو
خود شخړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلې
انجمن د وصل، هجر او د اور کې
خدايږو غړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلې
تلوسه ښه يې وژلاي دې څوک نه شي
چې وگړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلې
بېکسيار ته دې رنې چې اوبه نه شوې
اوبه خړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلې.

حسن يې نظر سره غرض لاره
سم يې د زړه سر سره غرض لاره

يه کنگلي هوډه! چې وې داسې سست
ولې دې بيا لمر سره غرض لاره

نه منم زه دا چې سپي دې و داړي
خوار که د چا ور سره غرض لاره

وخت ته که تېره توره په لاس نه وای
ما به څه له سپر سره غرض لاره
مينې بې گونا کړم بېکسيار اسير
ما کله دې شر سره غرض لاره.

تېپي- تېپي يم په پرهر مې مالگې مه دوږوه
په وينې- وينې د زړه سر مې مالگې مه دوږوه

بس دی چې خاورې دې يادونو کړم له خاورو سره

نور په سوري- سوري خيگر مې مالگې مه دوږوه

د روح خرمن مې رانه کښلې د بېلتون سيليو

په بې خرمنې خوار بشر مې مالگې مه دوږوه

په تېرو تورو غوڅوه مې تن چې څومره دې وس

اشنا احساس باندې اکثر مې مالگې مه دوږوه

وخته تختونه به دې ډوب شي که بختونه را وين

په ښکاري ويشتي مات وزر مې مالگې مه دوږوه

د تخيل تلې مې پرې- پرې په هيندارو د وخت

نور بېکسياره! په گذر مې مالگې مه دوږوه.

داسې په منډه چې روان يم ځم د لمر کلي ته

چې نه په بل او نه په ځان يم ځم د لمر کلي ته

بس په توکل به ور رسېږم نور مې کومه اسره؟

زه د ناهيلو يو کاروان يم ځم د لمر کلي ته

تربورگلو، ورور وژنو نه يم سترې - سترې

د يويشتم قرن افغان يم خم د لمر کلي ته

راکې سپوږمۍ، ستوري او سپين سپېده داغ اوسي مدام

ځانته په خپله يو جهان يم خم د لمر کلي ته

د يورپ تورو ورېځو و خوږمه دوه لسيزې

ډېر په ارمان د شنه اسمان يم خم د لمر کلي ته

نظر او فکر، تخيل مې بېکسياره! گډ وډ

سوچ سره تل لاس او گرېوان يم خم د لمر کلي ته.

تېره شپه چې مې غزل ته شيمه نه وه

په قسم چې مې منزل ته شيمه نه وه

ارادې راتلې د لريو لارو ډېرې

خو زما غريب يو پل ته شيمه نه وه

"چې غوتې پسې وهې په لاس به درشي"

د ملگرو ژور تل ته شيمه نه وه

دا خو تا وم رابللی چې زه راغلم

خو زما گوره محل ته شيمه نه وه

د اشنا بلا يادونه مېلمانه مې

د مرگ زړه، زما اجل ته شيمه نه وه

بېکسياره! ما وې گوندې پښتون واوړي

له قاتل چې مې بدل ته شيمه نه وه.

ماته محفل کې اشنا کله کله کله کتل

رقيب اشنا ته خو پخپله کله کله کتل

زه وایم بې له ما یې کله هم بل خوا نه کتای

دنیا غوسه ده چې یې څله کله کله کتل

هغه ماښام به شنه اسمان کې څه د ستورو اتني

جانان او ما چې يو تر بله کله کله کتل

سترگې ديدار لره پيدا دي خوشال ښه ويلى

درېغه چې ژوند مې تل تر تله کله کله کتل

په بېکسيار باندې يې هم پېرزو کوه وخت ناوخت

د تخيل د شاړې گله کله کله کتل.

خير دى كه مخ يې بل رنگ سترگې خو يې ستا غوندې دي

په دې به څه کوو جنگ سترگې خو يې ستا غوندې دي

په اصل، نسل، قبيله باندې يې نه يم خبر

ښايي له ځايه پرنگ سترگې خو يې ستا غوندې دي

منم د سرې ښارسۍ کميس به نه يې په تن

نه يې په غاړه لونگ سترگې خو يې ستا غوندې دي

ماته وعده خو يې شېبه- شېبه را اوري په زړه

و دې شي وکوي ننگ سترگې خو يې ستا غوندې دي

زه يې پيالو ته نه، ديدن ته د ساقې ور روان

چې ميخانه مې قلنگ سترگې خو يې ستا غوندې دي

څوک نا اشنا راته مودو نه د خيال لارې څاري

راته په زړه وهي چنگ سترگې خو يې ستا غونډې دي
 بېکسيار دومره ډېر خطا هم اشنا نه دی وتی!
 د چا د در چې ملنگ سترگې خو يې ستا غونډې دي.

له سترگو دې غزل ته څه الهام واخلم که نه؟
 ساقی ستا اجازه ده چې بل جام واخلم که نه؟

زړگی په دې گواه دی چې راځې خو وېش دی نن
 گودر، زه مازیگر او که ماښام واخلم که نه؟

سر تېر له ننگ او نومه راته وایي هر اشنا
 حیران یم چې رخصت له ننگ او نام واخلم که نه؟

دا هسې یو هوس دی یو ارمان پوره کوم
 وصال کې به هم خدایزده چې ارام واخلم که نه؟

راوي زما زموللي يې سپرلي کې ډېر گلان
 لا اوس يې هم په سرو سترگو سلام واخلم که نه؟
 بې شکه بېکسياره! چې له بخته لاس په سر
 په سوچ کې یم چې وخت ځانته غلام واخلم که نه؟.

درواغ نه وایمه ولا چې زه مین په سپوږمۍ
 خدایزده چې دا څویمه پلا چې زه مین په سپوږمۍ
 دغه رانه ستوري، چې گورې د ښکالو پلونه مې
 ژر به ور رسم انشالا چې زه مین په سپوږمۍ
 دا یې اوله ورځ، میاشت نه، نه یې لومړۍ کلیره
 کلونه واوښتل بلا چې زه مین په سپوږمۍ
 شکر چې نه د چا ناموس، نه ننگ حیا، خور او لور
 چیغې وهمه برالا چې زه مین په سپوږمۍ
 لیلا مجنون تللي د مینې په نوم لار خو نشته
 زه به ورځم په بسم الله چې زه مین په سپوږمۍ
 نه د چا ور، نه د چا بام، نه د چا لوري څارم
 نه چاته گورمه په غلا چې زه مین په سپوږمۍ
 چې پرې اوښتی بېکسیاره! نه وې واوښتلې
 اوس نو توکل مې په مولا چې زه مین په سپوږمۍ.

یار چې بیا را مخ شو، بیا گیله مې په سر واوښته
 صبر مې تم نه شو حوصله مې په سر واوښته

ته د خيال نيمزالي وږمې ټول عمر تازه اوسې
دا خو ستا له بخته ولوله مې په سر واوښته

داسې د غفلت په خوب ويده وم ټينگ په نيمه لار
ما باندې خته تله قافله مې په سر واوښته
کړې له مودو مې چې د نه درتلو قسم و ټينگ
مينه ټکني شوه فيصله مې په سر واوښته

زه بېکسيار داسې لېونی شوم له هغې ورځې
ډکه چې له خيال د يار پياله مې په سر واوښته.

نن مې پياله د چا له سترگو ډکه
په زړه گيله د چا له سترگو ډکه
ما ور کاته خو شرمېدمه ورنه
سپوږمۍ چې تله د چا له سترگو ډکه
دواړه يادېږي مې جرگه د بنو
او فيصله د چا له سترگو ډکه
ړوند په کلو چې پسې کال کې کله
شېبه ايله د چا له سترگو ډکه
چا ور کتلي به وي ډېر ور پسې
چې قافله د چا له سترگو ډکه

سر په اوږه يې بېکسيار ته ايښی
لا يې شمله د چا له سترگو ډکه.

شوله د وصل شپه په دار چې ستوري یو- یو پنا
په تورو- تورو غرو مې لار چې ستوري یو- یو پنا

راغلي نه وه لږه تېره شوله دا څنگه شپه
زما سپوږمۍ ته انتظار چې ستوري یو- یو پنا

شین اسمان، سپینه سپوږمۍ خړو خړو ورېځو کې ډوب
لمنه ټوله د بهار چې ستوري یو- یو پنا
ورته مې خیال هومره هم نه وي وهي سترگې مدام
د نندارې یې نن خمار چې ستوري یو- یو پنا

تل خاطرو ته د یادونو غمازي مې کوي
اشنا مېلمه په ژوند یو وار چې ستوري یو- یو پنا

هسې هم نه ده چې یادېږي تل رڼاوې د وخت

هغه شېبه هم يو يادگار چې ستوري يو- يو پنا

شمه بېکس چې بېکسيار وړم پنا تل ستوريو ته
خدای مې دې نه کړي هسې خوار چې ستوري يو- يو پنا

اشنا يې نشته چې په ورو- ورو الاهو يې ويده
څنگه به خوب وړي بېکسيار چې ستوري يو- يو پنا.

دښمن ښه دې چې وهي دې په مغزي
تر هغه دوست چې کړي درته اغزي

تر کوټه سپي زار رسا په سړي دانگي
نه په چم چم کې دارنه د تازي

له خدايه نه چې، له بنده څه پټه؟
زما په شان د شرمنده څه پټه؟

که د جهان عطرونه وشيندې پرې
بوی به يې لگي د گنده څه پټه؟

زما ایمان دی چې ظالم به پر شي

ساتم به ټینگه عقیده څه پټه؟

قسم په خدای چې را یادېږې مدام

ښکلې! له تا مې څه پرده، څه پټه؟

یم حرامخور که شرابخور، یم ځانته

کوم له چانه به سجده څه پټه؟

بېکسیار نیت د غزل نه وو کړی

اشنا له تا مې اراده څه پټه؟.

ژوند هینداره، که شپشه ده مینې ته یې

بې سدي ده که نشه ده مینې ته یې

غره ته گورمه، که ستوري، که سپوږمۍ ته

څه عجب تماشه ده مینې ته یې

تن مې بند- بند که ورته پري په مړه اور کې

که په زړه مې پلوشه ده مینې ته یې

مینې ته یې چې دې قیس په غرو رغو کړ

د فرهاد په لاس تېشه ده مینې ته یې

بېکسیار یې گومارلی چې به لیکي!

شاعري که څه پېشه ده مینې ته یې.

سپوږمۍ څومره نېکمرغه یې څه لاره دې رڼا

ذره هم درکې غلا نه، هره چاره دې رڼا

د ژوند تیاري کړکۍ ته لاس زما دې چې را اوږد

د زړه تیاره جونگره کړه له واره دې رڼا

د ځمکې پوند مخلوق درېغه له تانه یې څه زده؟

درې، بانډې او کلي ټول له ښاره دې رڼا

بې شکه به د کلي ماشومان ستا په ارمان

گودر دې، مازیگر دې او شودیاره دې رڼا

راڼه دې رب لره ستوري تل دوا کړي بېکسيار
شه غېږه دې څو چنده او بې شماره دې رڼا.

ويده په خوب کې بيا- بيا چای دموم
چې وينې په خيال کې د چا چای دموم

څوک به راځي گوندې عمرونو نه پس
شېبه- شېبه چې لگيا چای دموم

سترگې گندېلې مې په وره کې د کور
په پخلنځي کې بسيا چای دموم

ما خو نظر يې لا وچ کړی نه دی
د زرگي سر ته به لا چای دموم

مجلسي يار که يو وار رب راولي
زه به سهار او بېگا چای دموم

لکه کوچيانو چې اور بل سپوږمۍ ته

چاپېره ستوري، رڼا، چای دموم

ما بېکسيار وې د زړه غوښې ورکړم

خو د اشنا چې سلا چای دموم.

ژوند

ژوند يانې څه؟

ژوند يانې باد کې سفر

يانې باران کې مزل

په سپيده داغ کې راوينس

په سره غرمه کې ويده.

کله لر مې زړه ماتېږي

کله بر مې زړه ماتېږي

وي د ښکليو په اسره کې

چې اکثر مې زړه ماتېږي

دی بمبارد په توره بوړه

لکه غر مې زړه ماتېږي

لور په لور نارې د هجر

سر په سر مې زړه ماتېږي

یار چې مړه- مړه گوري نور څه؟

برابر مې زړه ماتېږي

د اشنا په بېلتانه تل

ناخبر مې زړه ماتېږي

په دیدن پسې ملنگ یم

په هر ور مې زړه ماتېږي

بېکسیار مین په مینه

او په شر مې زړه ماتېږي.

چې چېرې به یې بیایې دا نیمگړې برخه خواره

د ژوند او مرگ جگړې ته نېغ وړ ووت سمد واره

گردونه يې له پلونو نه خاته په پرونده لاره

له دغه کلي دغه خلکو لاره مرور شو

غرونه پسې ډېر کېدل چې پام کړه بېکسياره.

زه څه خبر چې سمندر په شان ستا زوی ومه زه؟

ما خو گڼله چې پیدا همداسې لوی ومه زه

د احساس ډېر يم احسانمند چې لږ ناوخته راغی

زما سينه خو يو ډک جام دی اوس به توی ومه زه

ماته څه پته چې مور څه او مورنۍ مينه څه؟

زه خو کاکه ومه په هر څه- هر څه پوی ومه زه

حق به ادا دې مورې خدايزده خو کوښښ به کوم

که د پښتو ادب په بڼ کې سخنگوی ومه زه

د چا له زړه دوعا ساتلی بېکسيار يم ضرور

گنې بټۍ کې د حالاتو به الوی ومه زه.

خاونده بيا سپرلی شو گودر لارې مې يادېږي
 الوتې ترې ايله واوره شوديارې مې يادېږي
 د کلي هغه بر سر ته شينشويو کې غاټول، ټول
 ويالې ډډ ته د توتو د باغ بارې مې يادېږي
 په دغو لارو هر وار زه که ځمه که راځمه
 بلا- بلا د چا سترگې ځمارې مې يادېږي
 په وچو تورو غرونو کې د هجر سيلۍ سترې
 بانډو ته مې خيالونه ځي هوارې مې يادېږي
 ساقی درته به څه کوم د يار د ياد شمېرونه
 چې هر وار رپوم سترگې هر وارې مې يادېږي
 له ښکليو د يورپ څخه بېزار زه بېکسيار يم
 اندرې مې په زړه اوري، شينوارې مې يادېږي.

شاعره شپه ده، شاعر خيال مې د سپوږمۍ په ننداره په موسکا
 هر خوا چې گورم بس له ورايه ځنگل، غر او سين ښکاره په موسکا

ماته له قصده خلکو مخکې اشنا ډېر- ډېر وې ځه بيا رانه شې
 د ستنېدو يې راته وکړه ښو لاندې اشاره په موسکا

د زور، د ظلم، د وژلو، زولنو او زندان څه حکومت؟
 منم هغه چې که چا وکړه د وگړو اداره په موسکا

له ميکدې نه که هر وارې ساقي و ايستم په تروشه ټنډه

خو زه په بيا- بيا ورته راغلم په زاريو دوباره په موسکا

بس هماغه دی پوره سات چې شو اوبو کې خپل تصوير سره گډ

په جنجالو ډوب بېکسيار خوار او حيران او بېچاره په موسکا.

نظمونه

اختر

شل کاله وروسته،

زه د چرمي درې نغري کوچ په دا منځ کې ناست

او شاته مې تکیه وهلې،

راته په مخامخ دېوال باندې

خړېږي د توحید کلمه،

ترې لاندې دوه کرښې زما یو پخوانی شعرگوټی،

او تر هغه رالاندې،

د الماری په څنډه یو لیکه

کتار څو تور او سپین عکسونه،

اول خلیل پاس د بیهي ونه کې،

بیا اسماعیل یون، بیا ارمان

بیا سید عمر او قاسم،

الماری ټوله، تر خوا دوه نورې هم،

له سولېدلو، سوځېدلو او خیرنو، پانې پانې

کتابونو ډکې،

نن او ویشتمه روژه،

زه د سهار لمانځه ته شمېرم شپې خوب رانه ورک،

سبا يا بل سبا- يا بل سبا اختر به ضرور

ماته به ته زياته

تر شل کاله پخوا يادېږي.

تراو

زما د لاس گړۍ کې هر ځلې ساعت شي پوره،

زما غوږو کې زه که هر چېرې يم،

د خبرونو يو زيگنال وشي،

د خبرونو سرخط:

"امريکايي پوځونو،

د تورې بورې په شاوخوا سيمو کې،

د القاعدې د مسلمانو بنسټپالو يو ټولې تباہ کړ"،

...

"امريکايي پوځونو،

د فلوجې په ښار کې،

د القاعدې د مسلمانو بنسټپالو

څه نا څه د پاسه دوه زرو نه زيات کسان له منځه يووړل"،

....

"امريکايي پوځونو،

د پاکستان په سرحدي سيمو کې،

د القاعدې د مسلمانو بنسټپالو

يوه لويه ډله ونيوله"،

....

اسراييلي پوځونو،

نن د غزې د ښار لوېديز برخه کې،

له ښوونځي نه د راتگ په لاره،

دوه اووه کلن فلسطيني ماشومان،

د ماشينگڼو په سرو ډزو کې غلبېل- غلبېل کړل،

د القاعدې له مسلمانې بنسټپالې ډلې،

سره تړاو يې لاره.

باران

کيږدی کې ستونښتاک ليمڅي باندې پروت

غبرگو لاسونو باندې سر مې ايښی

ورو- ورو غږېږي راته ساز د باران

د وريو، مېړو يوه لويه رمه

خوږ- خوږ غوږونه چوپ بهر ولاړه

لکه مین چې په آواز د باران
تر ما هم کله له پرانیستې کیږدی
د باد خپه راوړي، خپه د خاڅکو
نغاړم ترې ځان نه، اخلم ناز د باران
په مخامخ غره کې تک ژېړ لمر گوره
دا یو ځای اوري، یو ځای نه چې اوري
په دې کې هم به وي څه راز د باران

خدایزده چې اوس څومره شېبه به تېره
چې بېکسیار ډوب یم په خیال کې د یار
راڅخه هډو هېر آغاز د باران.

د ابد دپاره
ځم د غنمو طلايي فصل ته اور اچوم،
پاس د شوتلو
کوز د جوارو
شنو پټیو ته پاده ور پرېږدم،
چې په یوه شېبه کې جوړ کړي
ترې د بر کلي ډاگ،
او هغه پورې ډک

د سرو منو باغ،
په گيلمجمو چور کوم چې يې د سوند لرگي کا،
رېدي ته وایمه چې نه به راځي،
غاټول ته وایمه چې کډه دې شي،
زه د وطن په غرو رغونو
شارو دښتو
په میرو
او په هوارو باندې،
تر هر څه، هر څه نه اول د ژوندون کر کومه،
هسې نه تخم يې ورک نه شي
د ابد دپاره.

ژوند
دا ژوند عجب ژوندون دی
عجیبه یو قانون دی
ارمان ارمان کې ومړه
ارمان ارمان کې ومړه
دا ژوند څه عجیبه دی
د ټولو غم لاربه دی
د خان که د غربه دی
شېبه په شېبه تلون دی

ارمان ارمان کي ومره

په خپل کور که سارا يې

مجنون او که ليلا يې

غني، که بېنوا يې

په برخه دي بېلتون دی

ارمان ارمان کي ومره

باران ورپري ناست يم

شېبه وروسته به ملاست يم

الله پاک ته په خواست يم

په دې مې شين لږمون دی

ارمان ارمان کي ومره

زه مينې ته بې وسه

د زړه اشنا را رسه

حالاتو ته بې کسه

قسمت زموږ پښتون دی

ارمان ارمان کي ومره

حيران زه بېكسيار يم
له هر سړي وېزار يم
د وخت په چار ناچار يم
بس كړې مې تړون دى
ارمان ارمان كې ومړه.

هوس

چې نيمه شپه د ليدو هوس دې
زما د خوب په درموندونو باندې سيورى وكا
لېمو كې ډنډې له ماښامه اوښكې
د گربوانه په لوري، لورى وكا

چې نيمه شپه شي د ليدو هوس دې
زما د صبر كاسه واړوي نسكوره يې كا
خوا مې له ژونده چې له ځايه سړه
ورڅخه سل چنده لا نوره يې كا

چې نيمه شپه شي د ليدو هوس دې
راشي زما په تياره خونه كې خراغ شي راته

ما لا په زگرده ور کتلي نه وي
ستا د دیدن یو خیالي باغ شي راته
چې نیمه شپه شي د لیدو هوس دې
راته سپوږمۍ له پورې غرو په تماشه راولي
بیا نه په ځان یم، نه په بل باندې یم
څه لېونی غوندې نشه راولي

چې نیمه شپه شي د لیدو هوس دې
زړه را زلمی کړي فکر ستا د پېغلتوب مې یوسي
په هغه شپه بیا ځوروي مې ډېر نه
راته پالنگ شي پکې خوب مې یوسي.

تصویر

اسمان کې ایکی یو څرکۍ ستوری زما مخامخ،

زه د موټرو

بایسکلونو

او د پلیو لاریو

په یو ارت څلورلاري کې ناست،

کله موټرې شمارم،

کله سایکلې

کله پلې جینکې

یا جینکې هلکان گډ وډ سره،

نارینه نه شمارمه،

په نارینه وو ته کتو زه داسې گران وختونه نه ورکوم،

اوس په اسمان کې هغه ایکی یو خرکی ستوري له مانه پنا،

هغه دی بیا یوه یواځې جینې

بس کې لاره،

لږ شپبه وروسته به توده موده

خپل کور کې ناسته،

یا د خپل یار په درشل،

خو زه خپل کور ته چې د بس لار هم نه

نه شم تلای کیلي مې ورکه،

او په اسمان کې هغه ایکی یو خرکی ستوری

زما مخامخ

بیا را څرگند.

کیسه

اسمان تک شین لکه د گوتې غمی،
کټ مټ زموږه د نیمزالي گاونډی.
پرونی تېر اختر کې،
خو بس یوه لکه په شپه کې
خور ځنگل ته ورته
توره وربځه،
زموږ د کلي په دا سر ولاړه یو سات وشو،
نه څپک بره ځي نه کوزه خوځي،
سره له دې چې اوس هواوې ماتې،
خو چې لمر لږ پنا د ژمي احساس بېرته ژوندی،
د کلي مخې ته په نوې ټوکېدلې
د رشکې پټې کې،
بلاربه سپینکۍ دنگه رسا اسپه
دوه تورې او دوه ژېړې غواوې،
ځنگه په وار سره اسمان ته گوري،
ټیک لکه زه ښايي په وربځو غوسه،
دا زه کیسه نه لیکم،
نه تخیل دی زما،
دا زه همدغه شېبه لیکم چې همدغسې ده.

تپوس

کابل وران، میدان ویجاړ شو،
خو دې دواړو کې توپیر شته،
عالمان به پرې پوهېږي،
ما خو داسې اورېدلي،
چې اکثره وران ودان شي،
خو ویجاړ چې خدايزده څه شی؟،
تش پوښتنه مې کوله.

منې

د "منې گل" د لومړۍ مشاعرې په ویاړ
څنگه مې زړه کېږي
په خپله چې ور وخېژم خپلیو سره،
څادر د دوو څانگو په منځ کې
کېږدم کېنمه پرې،
او ښه تکیه ووهم،
په پېغلو څانگو کې
را ځوړندو د سرو منو بڼېار ته غوړ شم،
لږه شېبه په لاندې سین کې
د رڼو اوبو شرار ته غوړ شم،

د چا ښکالو مې د خيالو لړۍ

را و شلوي او لار ته غوږ شم،

لکه چې بيا يې د کلا په دېواله

له خپلو څالو سره مار ليدلې،

پورې سنځلو کې د گڼو کورنو مرغيو،

په زوره- زوره چغههار ته غوږ شم،

يو چتی راشي غواړي و څري دې اړخ ته دلته،

نيمه مرغيو چې خوړلې په دا سره مينه کې،

بېرته چې ماته يې پام ژر و تنبتي،

زما منو ته تلوسه لا زياته،

اول سورلاستی په غنمو پېرودلی چاکو،

د واسکتې له جيبه

په ناز را وکارم

پرې رغوی تېر کړم،

بيا په منو ور خلاص شم،

چې په مزه- مزه او خوند- خوند يې کړم سپينه

لکه سپينه هگۍ،

بيا ترې ترانگې بېلوم د خټکي په شانې،

تر هغو خورم يې

چې د مور خبره : "و بزېږم"،
ياني چې ټنډ شم د څاريو په شان،
بيا نو ور وغورځم پراخه سين ته،
تر هغو لامبم چې دا يو خروار منې مې هضم،
له لمبا ستړۍ چې راوځم
رېگ کې خوب مې يوسي،
چې را وينېږم غرمه تېره
ماسپښين هم پسې،
په درمنداى کې د تمام کلي واړه ماشومان،
په خرمستيو لگيا،
زه هم په بېړه ځان ور ورسوم.

خداى پاماني

ستورو! نور ځئ
له دې محله دلته اور را اوري،
لمره په دې غم کلي
نور چې را ونه ځلېږي!
سپوږمۍ په مخه دې ښه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library